

Soolibooli

Opettajaksi opiskelevien liiton lehti

3/06

19.5.2006

**Liittokokous
valitsi ja linjasi**
SIVU 6

Oranssit tavoitteet
opettajankoulutukselle
SIVU 10

Tässä lehdessä:

- 3 **Uutta, vanhaa ja oranssia**
Pääkirjoitus.
- 4 **Mennen tullen**
Ajankohtaisia poimintoja.
- 6 **Mira Arffman SOOLin puheenjohtajaksi**
Liittokokous linjasi SOOLin suuntaviivat.
- 7 **Fuksin vuosi**
Soolibooli seuraa, miten Huttusen Tuomon ura urkenee...
- 8 **Maailma muuttuu**
Sen pitäisi näkyä myös koulutuksessa, tuumaa vuoden opeopiskelijaksi valittu Mari Louhi.
- 10 **Oranssit tavoitteet opettajankoulutukselle**
Esittelyssä SOOLin uusi koulutuspoliittinen ohjelma.
- 12 **Oikean aivolohkon kesä**
Päsihteerin palsta.
- 13 **Kaksi opettajakuntaa**
Hennan Harsia tutki gradussaan luokan- ja aineenopettajaopiskelijoiden välistä suhdetta.
- 14 **Iso Gee, osa 9: Ohi on!**
Hennan gradu on vihdoinkin valmis!
- 16 **Kauniit & pätevät**
Leila ja Laila kesälomien kynnyksillä. Sarja päättyy.
- 17 **Päiviä Bakussa: Aamuteellä Azerbaidzanissa**
Päivi Hemilän kolumnisarja elämänmenosta Azerbaidzanissa alkaa.
- 18 **Kevätliite(lijät) liikekannalla**
Villen ja Antin erilainen maailma.
- 19 **Sool-sokkelo ja -sudokut**
Sooliboolin puuhanurkka.
- 20 **Sensori: Jotain sinistä...**
Gilmour saa sen kuulostamaan Floydilta.
- 23 **Aimo Jalla:
Vappuaamun sumuiset kadut**
Aimon vappuun kuului salaperäinen nainen.

Kannen kuva
Tarmo Thorström: Matkalla

Soolibooli 3/06

www.sool.fi/soolibooli

JULKAISIJA

Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto
SOOL ry – www.sool.fi

TOIMITUKSEN YHTEYSTIEDOT

Soolibooli
Rautatieläisenkatu 6, 00520 Helsinki
Puh. 020 748 9741
soolibooli@sool.fi

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA

Lauri Sainio

TOIMITUS JA ULKOASU

Rami Setälä

PIIRROKSET

Jussi Anttonen
juho.anttonen@helsinki.fi

AVUSTAJAT TÄSSÄ NUMEROSSA

Niina Arola, Heidi Eskola, Henna Harsia,
Ulla Hiipakka, Tero Järvinen, Tuula
Karlsson, Ville Kiljunen, Antti Koivisto ja
Ansku Pösö

PAINO

Forssan Kirjapaino Oy

Tämä lehti painetaan 100% kierrätyskuidusta valmistetulle Lenza-Top -paperille.

ISSN 1235-3043

ILMESTYMISAJAT 2006

Nro.	Ilmestyy	Aineisto
4/06	8.9.	16.6.
5/06	24.11.	27.10.

Soolibooli jaetaan kotiin kaikille SOOLin jäsenille. Lehdellä ei ole vakinaista toimittajakuntaa, joten jos mielessäsi on hyvä juttuidea tai olet halukas kirjoittamaan, ota yhteyttä toimitukseen. Julkaisuista artikkeleista maksetaan juttupalkkio sopimuksen mukaan.

Uutta, vanhaa ja oranssia

Istun toimistolla koneen äärellä, on tullut aika pysähtyä hetkeksi miettimään mennyttä lukuvuotta. SOOLin hallituksen 2005–2006 kausi lähenee päätöstään. Kausi onkin kulunut todella nopeasti, tuntuu että siitä ei ole kauaakaan aikaa, kun minut valittiin toimimaan liiton puheenjohtajana. Tosiasia on kuitenkin se, että tämän hallituksen kausi päättyi kuluvan kuun lopussa ja seuraava hallitus aloittaa toimintansa kesäkuun alussa.

lauri.sainio@sool.fi

Iloksemme liitto on koko ajan kasvanut ja vahvistunut. Jäsenmäärä on ollut tasaisessa kasvussa ja kuudentuhannen jäsenen raja on mennyt rikki jo aikaa sitten. Tämä varmasti kertoo osaltaan siitä, että SOOLin toiminta ja jäsenyys koetaan tärkeäksi. SOOL tarjoaa jäsenilleen kattavat jäsenedut ja valvoo opettajaopiskelijoiden etua valtakunnallisella tasolla. Mitä enemmän jäseniä SOOLissa on, sitä painavampi ja kattavampi myös sen mielipide on. Toivottavasti jäsenmäärä jatkaa tasaista kasvuaan myös tulevana vuotena. Sen eteen tullaan varmasti tekemään paljon työtä, mutta myös juuri sinä voit kantaa kortesi kekoon tässä asiassa. Tämän lehden loppuosasta löydät lomakkeen, jolla jäsen voi hankkia SOOLiin uuden jäsenen. Uuden jäsenen hankkinut palkitaan hienolla t-paidalla! Kannattaa siis hyödyntää tämä mahdollisuus.

SOOLin ensisijainen tehtävä on koulutuspoliittinen edunvalvonta, mikä tarkoittaa laajaa opettajankoulutuksen näkökulmasta tapahtuvaa yhteiskunnallista vaikuttamista ja asennekasvatusta. SOOL vaikuttaa suoraan opettajankoulutukseen ja pyrkii oman toimintansa kautta takaamaan, että laatu opettajankoulutuksessa säilyy korkeana. SOOLin koulutuspoliittista toimintaa ohjaa *Soolin oranssi*, joka on liiton koulutuspoliittinen ohjelma. Soolin oranssiin on koottu Suomen opettajaksi opiskelevien näkemyksiä siitä, mihin suuntaan opettajankoulutusta tulee kehittää. Lisäksi ohjelma sisältää SOOLin edunvalvonnan konkreettiset tavoitteet. Kuluneen hallituskauden aikana perustettiin työryhmä päivittämään koulutuspoliittista ohjelmaa. Uusi aikaansa vastaava versio Soolin oranssista julkaistiin sidosryhmätapaamisessa 9. toukokuuta ja on luettavissa myös netissä. Työ laadukkaamman opettajankoulutuksen eteen jatkuu.

Kuluneen kauden aikana kiinnitettiin erityisesti huomiota uuden tutkintorakenteen käyttöönottoon. SOOL julkaisi nettisivuillaan kyselyn, johon jäseniltä saatiin vastauksia kohtuullinen määrä. Saatujen vastausten perusteella ilmeni, että uuden tutkintorakenteen käyttöönotto ei ollut onnistunut ongelmitta ja SOOL vaatii, että ilmenneet ongelmat tulee ratkaista välittömästi. Opettajankoulutuksen sisäänottomäärät herättivät myös paljon keskustelua kuluneen kauden aikana. Sisäänottomääristä SOOL on sitä mieltä, että niiden tulee vastata työmarkkinoiden asettamaa tarvetta, mutta mahdolliset vähennykset eivät saa lisätä epäpätevien opettajien määrää tai välillisesti vaikuttaa opettajankoulutuksen laatuun.

“Uusi” tutkintorakenne ja sen käyttöönoton toteutuminen tulee varmasti työllistämään myös seuraavaa hallitusta. Kannattaa olla yhteydessä SOOLiin heti kun ongelmia ilmenee, sillä juuri jäsenistö on arvokkain tiedonlähde opettajankoulutuksen tilasta eri paikkakunnilla. Toinen asia, joka tulevaa hallitusta tulee työllistämään on opettajankoulutuksen yksikkörakenne. Tässä asiassa seuraavat vuodet tulevat olemaan ne ratkaisevat.

Olen saanut olla mukana SOOLin erittäin arvokkaassa työssä kaksi vuotta. Ensimmäisen vuoden toimin hallituksen jäsenenä ja toinen on kulunut puheenjohtajan tehtäviä hoitaen. Toiminta on ollut erittäin opettavaista ja antoisaa. Lisäksi olen päässyt tutustumaan hienoihin ihmisiin. Paljon on saatu aikaan kuluneiden vuosien aikana, mutta paljon on vielä tehtävää. Pakko myöntää, että on hieman haikea olo tehtävien loppuessa, mutta kun katson seuraavaa hallitusta on olo myös turvallinen. Uusi hallitus on täynnä motivoituneita ja innokkaita ihmisiä, jotka takuulla jatkavat liiton arvokasta työtä kohti laadukkaampaa ja parempaa opettajankoulutusta. Kiitos kaikille kuluneesta ajasta ja luottamuksesta. Hyvää kesää! Muistakaa myös rentoutua kesän aikana.

Opettajan oikeudet, vastuut ja velvollisuudet puhuttivat

SOOLin seminaari opettajan oikeuksista, vastuista ja velvollisuuksista pidettiin huhtikuussa Turussa. Opettajan työhön liittyviä vastuukysymyksiä ei opettajakoulutuksessa käsitellä juurikaan ja aihe herättikin suurta kiinnostusta ja keräsi Educariumiin runsaasti osanottajia.

Lainsäädännön näkökulmasta opettajan vastuista ja velvollisuuksista alusti

OAJ:n lakimies **Erkki Mustonen**, jolla oli kerrottavanaan myös runsaasti käytännön esimerkkejä koulutuksen järjestäjää tai opettajia koskeneista oikeustapauksista. Tyypillisiä tilanteita, joissa opettajalla tulee Mustosen mukaan olla vastuukysymykset selvitettyinä ovat välituntivalvonta, ja koulun alueen ulkopuolella tapahtuva toiminta.

Opettajalla on täysi vastuu oppilaasta ja ryhmästä koulun toiminnassa koko työpäivän ajan. Kun tuntee riskit ja vastuut on turvallista lähteä esimerkiksi luokkaretkelle tai uimahalliin oppilaiden kanssa. Oppilaiden harkintakykyyn ei myöskään tule vastuukysymyksissä luottaa, vaan on syytä pitää muun muassa vanhemmat mahdollisimman hyvin informoituina koulun toiminnasta – vanhemmilta saatu kirjallinen lupa on opettajan turvana monessa tilanteessa.

Seminaarin toinen alustaja, sosiaalityöntekijä **Tuula-Riitta Salminen** kertoi sosiaalitoimen roolista koulun yhteistyötahona ja niistä tilanteista, joissa sosiaaliviranomaiset vaivat olla avuksi koulun ongelmissa. Lisäksi opettaja-aloittain muodostetuissa ryhmissä käsiteltiin käytännön ongelmatilanteita ja vastuukysymyksiä koulun ja päiväkodin arjessa.

SOOL järjestää yleensä kahdesti vuodessa teemaseminaarin, joissa käsitellään aiheita, joita ei riittävästi huomioida opettajakoulutuksessa. Seminaarit ovat ruokailuineen maksuttomia kaikille jäsenille. Lisäksi jokainen jäsenyhdistys voi lähettää seminaareihin 1–2 osallistujan, joille korvataan myös matkakulut.

Harjoitteluselvitys julkaistiin netissä

Opetusministeriön SOOLilta tilaama opettajankoulutukseen kuuluvan harjoittelun selvitys on nyt julkaistu pdf-muodossa. Kartoituksen kohteena on luokan-, aineen- ja erityisopettajaksi sekä oppilain ja opinto-ohjaajaksi opiskelevien koulutukseen sisältyvien opetusharjoitteluiden määrät ja sisällöt. Selvitys on osa laajempaa opetusministeriön julkaiseman opettajankoulutuksen kehittämissuhteen arviointityötä.

Projektiasiamies SOOLin toimistolle

Kasv.yo **Anna-Kaarina Pösö** on aloittanut toukokuun alusta SOOLin määräämisenä projektiasiamiehenä. Työsuhde kestää toukokuun loppuun ja jatkuu kesän jälkeen 1.8.–30.11.

Projektiasiamiehen tehtäviin kuuluu muun muassa SOOLin kenttätoiminnan koordinointi, eteläisen alueen kenttäasiamiehenä toimiminen, syksyn SOOL-infojen aikataulutus ja osittain niiden pitäminen sekä edunvalvontaan liittyvien selvitysten tekeminen.

SUMEA LOGIIKKA

“ADHD-oireyhtymä alkaa olla hektisessä liike-elämässä enemmän meriittiä kuin dismeriittiä.”

kirjailija Hannu Raittila romaanissa Pamisoksen purkaus

Lukirock Tavastialla 23.5.2006

Uskallatko maistaa kevään erilaisimman ohjelmakattauksen?

Poppia, rockia ja reggaeta...
Lukirock on tietävästi maamme ainoa oppimisvaikeusteen ja oppimisen erilaisuuden ympärille rakentuva rocktapahtuma.

Nyt Lukirock järjestetään Helsingissä Tavastialla jo kolmatta kertaa.

Lisätietoja tapahtumasta ja artisteista:

www.lukineuvola.fi

Osoitteen- muutokset netissä

Osoitteenmuutokset SOOLin jäsenrekisteriin ja kaikkiin SOOLin kautta tilattuihin lehtiin kannattaa tehdä kätevästi nettilomakkeella SOOLin sivuilla www.sool.fi (>Jäsenille >Muutosilmoitus). Yksi ilmoitus riittää. Näin saamme tiedon muutoksista heti ja lehdet sekä muu posti ohjautuvat uuteen osoitteen mahdollisimman lyhyellä viiveellä.

SOOLin toimisto on kesälomien vuoksi suljettu heinäkuussa, jolloin netin kautta tai sähköpostitse ilmoitettuja osoitteenmuutoksia ei käsitellä. Osoitetiedot päivittyvät myös silloin Suomen Posti Oyj:n toimittamien tietojen perusteella, mikä jäsen ei ole tätä erikseen kieltänyt.

★ ★ ★

Muista jäsenedut myös kesällä!

Ifin vapaa-ajan tapaturmavakuutus ja matkavakuutukset, Teboilin polttoainelennus sekä retkeilymajojen, hotellien ja laivayhtiöiden tarjoamat alennukset ovat rahanarvoisia etuja kesäreissuilla. Ulko- mailla OAJ/SOOL-jäsenkorttia kannattaa vilauttaa museoissa ja näyttelyissä – tuloksena on usein ilmainen sisäänpääsy tai alennusta pääsylipun hinnasta.

★ ★ ★

Jäsenmaksu pysyy ennallaan

SOOLin jäsenmaksu pysyy ennallaan ja on 20 euroa myös lukuvuonna 2006–2007. Jäsenmaksukirje postitetaan vanhoille jäsenille elokuun lopulla. Kesän aikana jäseneksi liittyvät otetaan suoraan kaudelle 2006–2007.

Joko valmistuit?

Jos aloitat syksyllä työt heti koulujen alkaessa, älä maksa SOOLin jäsenmaksua lukuvuodelle 2006–2007. Vähintään kuukauden mittaisen opetusalan työsuhteen saatuasi on syytä liittyä Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n varsinaiseksi jäseneksi. Työpaikan OAJ-yhteysopettajalta saat lisätietoja ja liittymislomakkeen. Mikäli olet liittynyt SOOLin kautta Opettajien Työttömyyskassaan jo opiskeluaikana, jatkaa kassan jäsenyys OAJ:n kautta.

Jos jäät valmistuttuasi työttömäksi, ilmoittaudu heti työvoimatoimistoon työttömäksi työnhakijaksi. Jos olet opiskeluaikana kuulunut työttömyyskassaan ja 43 viikon työssälöehto on kassajäsenyyden aikana täyttynyt, voit hakea ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa. Muussa tapauksessa olet oikeutettu työmarkkinatukeen tai työttömyysturvan peruspäivärahaan. Lisätietoja Työttömyyskassojen yhteisjärjestön sivuilta www.tyj.fi ja Kelasta: www.kela.fi.

★ ★ ★

Maine ry SOOLin jäseneksi

Musiikkikasvatuksen opiskelijoiden tuore ainejärjestö Maine ry Helsingistä on hyväksytty SOOLin jäsenyhdistykseksi 24. huhtikuuta alkaen. Aiemmin musiikin opettajaksi opiskelevat ovat liittyneet SOOLiin Sibelius-Akatemian ylioppilaskunnan kautta.

SOOL, Lastarit ja Opela:
kannanotto 30.3.2006

POHJOIS-SUOMEN LASTENTARHAN- OPETTAJATARVE TURVATTAVA

Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL sekä sen jäsenyhdistykset Opela Kajaanista ja Lastarit Oulusta vaativat lisäperusteluja Oulun yliopiston opettajankoulutuksen johtoryhmän esitykseen keskittää varhaiskasvatuksen kandidaattien koulutus Kajaaniin. Tällä hetkellä lastentarhanopettajia koulutetaan sekä Oulussa että Kajaanissa. Oulun varhaiskasvatusyksikön sisäänottomäärä kattaa lastentarhanopettajatarpeen Oulun kaupungissa, mutta ei vielä tuota riittävää määrää varhaiskasvatuksen asiantuntijoita laajemmin Oulun seudun ja Pohjois-Suomen työmarkkinoille.

Vaikka koulun aloittavat ikäluokat pienenevät, selvitysten mukaan lastentarhanopettajien tarve saattaa tulevaisuudessa jopa kasvaa. SOOL vaatii, että lastentarhanopettajiksi opiskelevien koulutusmääriä ei Pohjois-Suomessa vähennetä. Koulutuksen siirtäminen Kajaaniin tukisi toki Kajaanin filiaalain asemaa korkeakoulukentässä, mutta tämä ei saa tapahtua koko Pohjois-Suomen lastentarhanopettajakoulutuksen kustannuksella. Viime vuosina Kajaanista valmistuneista lastentarhanopettajista hyvin pieni osa on töissä päiväkodeissa. Tämä johtuu osaltaan siitä, että Kajaanissa lastentarhanopettajaopiskelijat ovat nykyisellään saaneet oikeuden suorittaa luokanopetta-

➤➤➤

SOOLin toimisto
palveluksessasi arkisin klo 9-15
Puhelin 020 748 9740
Email sool@sool.fi

**HUOM! toimisto on
heinäkuussa suljettu!**

Kaikki tärkeä 24 h vuorokaudessa:
www.sool.fi

Mira Arffman

SOOLin puheenjohtajaksi

Liittokokous linjasi SOOLin suuntaviivat

Joensuussa erityisopettajaksi opiskeleva **Mira Arffman** on valittu SOOLin puheenjohtajaksi vuoden mittaiselle toimikaudelle, joka alkaa kesäkuussa. Tällä hetkellä hän on liiton varapuheenjohtaja. Arffmanin vastaehdokkaana oli Helsingissä luokanopettajaksi opiskeleva **Anna-Kaarina Pösö**. Tulevaksi varapuheenjohtajaksi valittiin SOOLin nykyisen hallituksen jäsen **Susanna Kahelin**. Hän opiskelee Joensuun yliopistossa luokanopettajaksi.

SOOLin liittokokous pidettiin hoteli Victoriassa Tampereella 22.–23. huhtikuuta. Liittokokous on SOOLin ylin päättävä elin, jossa äänivaltaa käyttävät SOOLin jäsenyhdistykset. Liittokokous valitsi kaudelle 1.6.2006–31.5.2007 myös kymmenjäsenisen hallituksen, joka edustaa kattavasti eri opettajankoulutusaloja ja -paikkakuntia. Yhteensä 15:stä

jäsenyhdistysten asettamasta ehdokkaasta valituiksi tulivat **Jaakko Aalto** (Opekas, Rauma), **Heidi Handolin** (Hao, Helsinki), **Berit Hietanen** (Ohari, Oulu), **Laura Koistinen** (Ebe, Helsinki), **Teemu Korhonen** (Popsi, Joensuu), **Tiina Nissinen** (Pedago, Jyväskylä), **Pasi Pesonen** (Lapikas, Rovaniemi), **Minna Vanhala** (Kotex, Savonlinna), **Tuomas Vuoristo** (Opex, Turku) ja **Johanna Ylinen** (Poikkeus, Joensuu). Suurimman henkilökotaisen äänimäärän saavutti Minna Vanhala. Tulevassa hallituksessa on edustettuna luokanopettajaksi, aineenopettajaksi, erityisopettajaksi ja lastentarhanopettajaksi opiskelevia.

Tavoitteena järjestäytymisen edistäminen

Henkilövalintojen lisäksi liittokokoukses-

Mira Arffmanin takana Pasi Pesonen ja Berit Hietanen.

»»» jan kelpoisuuden vain puoli vuotta kestäville lisäopinnoilla.

SOOLin, Opelan ja Lastareiden mukaan lastentarhanopettajankoulutuksen järjestelyt Oulun yliopiston sisällä eivät saa myöskään merkitä sitä, että aloituspaikkoja yliopistokoulutuksessa vähennetään ja vastuuta lastentarhanopettajankoulutuksesta siirretään ammattikorkeakouluille. Yliopistossa lastentarhanopettajaksi valmistuvat suorittavat 180 opintopisteen laajuisen kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon, joka painottuu lapsen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sosionomiopiskelijat saavat lastentarhanopettajan kelpoisuuden suoritettuaan vain 60 opintopistettä varhaiskasvatuksen ja sosiaalipedagogiikan opintoja.

★ ★ ★

SOOLin liittokokouksen julkilausuma 23.4.2006

OPINTOJEN OHJAUKSEN LAATU VARMISTETTAVA OPETTAJANKOULUTUKSESSA

Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry vaatii laadukkaan opintojen ohjauksen kehittämistä edelleen opettajankoulutuksessa. Muun muassa opintojen valinnaisuuden ja kansainvälistymisen sekä opetuksen virtualisoitumisen lisääntyminen luo opiskelijalle entistä enemmän mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen. SOOLin tekemän kyselyn mukaan uuteen tutkintorakenteeseen siirtyminen on aiheuttanut selkeää lisätarvetta ohjaukselle. Toimivien ja taroituksenmukaisten ohjausratkaisujen

avulla opiskelija saa muodostettua mielekkään opintokokonaisuuden, joka tukee hänen elinikäistä oppimistaan. Ohjaus ei saa keskittyä vain opintojen suorittamisen nopeuttamiseen, vaan sen tulee auttaa opiskelijaa hahmottamaan valintojensa merkitykset niin opinnoissa kuin työelämässä.

Ohjauksen on oltava asiantuntevaa ja riittävää opintojen alusta lähtien. Opiskelijan on saatava tietoa korkeakoulussa opiskelusta; edeltävien opintojen korvaavuuksista, valintamahdollisuuksista sekä ammattiin ja työllistymiseen vaadittavista opinnoista. Tällöin opinnot edistyvät tavoitteellisesti ja opiskeluaika voi lyhentyä. Opiskelijan tulee saada itseohjautuvuuteen kannustavaa sekä henkilökohtaista ohjausta opiskelutaitojensa kehittämiseksi. Opintojen alussa opiskelijan on hyvä saada ohjausta henkilökun-

Fuksin vuosi osa 5

Soolibooli seuraa, miten Huttusen Tuomon ura urkenee...

Nimi: Tuomo Huttunen
Ikä: 25 vuotta
Kotipaikka: Kokkola
Opiskelupaikkakunta: Rauma
Ainejärjestö: Opekas ry
Harrastukset: golf ja muu urheilu
Siviilisääty: seurustelee
Aloitti opiskelun teknisen työn aineenopettajaksi syksyllä 2005.

sa muun muassa vahvistettiin tilinpäätös viime vuodelta ja hyväksyttiin toimintasuunnitelmien ja talousarvioiden muodossa suuntaviivat kuluvaan ja ensi vuoden toiminnalle. Kuluvaan vuoden toiminnan painopisteitä ovat opettajaksi opiskelevien järjestäytymisasteen nostaminen, jäsenyhdistysten toiminnan tukeminen ja jäsenistön kouluttaminen, toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen taloudellinen turvaaminen sekä tutkintorakenneuudistuksen mukanaan tuomiin epäkohtiin puuttuminen.

Liittokokouksen yhteydessä luovutettiin myös SOOLin kultainen ansiomerkki liiton hyväksi tehdystä pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstä kansanedustaja **Tatja Karvoselle** ja luokanopettaja **Niina Arolalle**. Karvonen on entinen SOOLin hallituksen jäsen ja puheenjohtaja, Arola entinen pääsihteeri.

Liittokokouksen hyväksymä SOOLin uusi koulutuspoliittinen ohjelma on esittelyssä tämän lehden sivulla 10 ja vuoden opettajaksi opiskelevaksi valittu **Mari Louhen** haastattelu sivulla 8.

nan lisäksi tuutoriopiskelijoilta, jolloin opiskelijan integroituminen korkeakoulu yhteisöön helpottuu.

Ohjauksessa tulee käyttää monipuolisia ja vaihtoehtoisia menetelmiä, jotta opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet voidaan ottaa huomioon. Opiskelijan on saatava riittävästi tietoa ohjauksen eri muodoista. Lisäksi opiskelijan tulee saada apua henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa (HOPS) tekemisessä ja päivittämisessä. HOPS:n avulla opiskelija asettaa tavoitteensa opiskelulle. HOPS antaa myös opettajankoulutusyksiköille tärkeää tietoa, jonka avulla ne voivat kehittää ohjausta ja opetuksen järjestämistä. Ohjauksen kehittämisen tulee siis olla suunnitelmallista ja perustua opiskelijoiden kokonaisvaltaiseen elinikäisen oppimisen tukemiseen.

Mikä on ollut hyvää ensimmäisenä vuonna?

– Kai se on hyvää, että opinnot on saatu suht asiallisesti käyntiin. Eikä tämä raumalainen murrekaan ole enää niin kovin vierasta. Tietysti olen myös saanut paljon uusia ystäviä.

Mikä on ollut vähemmän hyvää?

– Päällimmäisenä tulee mieleen pakollisista materiaalihankinnoista koituneet kustannukset. Yllättävän paljon lankeaa opiskelijan itse maksettavaksi. Eipä niille vaan taida mahtaa mitään...

Tuntuuko näin ensimmäisen vuoden lopulla, että olet tehnyt oikean uravalinnan?

– Kyllä se siltä tuntuu. Ehkäpä minustakin sitten vielä joku päivä tulee ihka oikea ope. Se on ainakin se syy miksi täällä Raumalla ollaan.

Mitä kesälomasuunnitelmia sinulla on?

– Mikä loma?! Tarkoitus on tehdä koko kesä töitä. Ja tietysti pelata niin paljon golfia kuin ehtii. Jalkapalloakin olisi tarkoitus pelata, kun viime kauden päätteeksi noustiin vitosdivariin. – Se on kuitenkin varmaa, että opiskeluille en uhraa ajatustakaan koko kesänä!

*Tuomoa jututti Heidi Eskola.
Pian Tuomo ei enää ole fuksi ja
tämä juttusarja päättyy.*

“Maailma muuttuu ja sen tulisi näkyä myös opettajankoulutuksessa”

HAASTATTELU JA KUVA RAMI SETÄLÄ

Raumalla luokan-
opettajaksi opiskeleva
Mari Louhi on vuoden
2006 opeopiskelija.
Häntä on kuvattu
kasvatustieteen
ihanneopiskelijaksi:
aktiiviseksi, kriittiseksi
ja erinomaiseen
vuorovaikutukseen
kykeneväksi.

Mitä ajattelit, kun kuulit valinnastasi vuoden 2006 opettajaksi opiskeleväksi?

– Koko juttu tuntui tosi uskomattomalta! Olin jo kovin yllättynyt siitä, että minua oli ehdotettu Opekkaalle ja valittu heidän edustajakseen saatika sitten että valittaisiin vuoden opeopiskelijaksi. Myös perusteet, joilla minut valittiin lämmittivät suuresti.

Miten tulit hakeutuneeksi luokanopettajankoulutukseen?

– Vuonna 2000 menin Rauman freinetkouluun koulunavustajaksi. Siellä koulunavustajan työ on todella monipuolista ja siitä sai hyvän kuvan miten

opettajan työtä on mahdollista tehdä omalla tavallaan. Ennen freinetkouluun menoa olin ajatellut, ettei minusta ainakaan opettajaa tule. Kuitenkin freinetkoulussa vuoden oltuani tunsin opettajan ammatin omakseni, hain Rauman OKL:ään ja pääsin sisään. Opiskelut alkoivat siis syksyllä 2001.

Missä vaiheessa opintosi nyt ovat?

– Aika loppusuoralla mennään. Kesäkuussa pitää vielä muutamia tenttejä suorittaa ja palauttaa pari työtä. Muuten sitten odotellaan gradun hyväksymistä. Paperit olisi mahdollista saada heinäkuussa tai elokuun alussa.

SOOLin hallitus valitsee vuoden opeopiskelijan jäsenyhdistyksiltä saatujen esitysten perusteella. Mari Louhen valinta julkistettiin liittokokouksessa Tampereella, jossa Opekas ry:lle luovutettua kiertopalkintoa oli vastaanottamassa myös ainejärjestön puheenjohtaja Anton Gustafsson.

Miten tutkintorakenneuudistus on vaikuttanut opintoihisi?

– Onnekseni tutkintorakenneuudistus ei ole paljoa omia opintojani koskenut. Olen jo niin lopussa opinnoissani, että olen välttynyt suurimmilta muutoksilta. Pieniä hankaluuksia on kuitenkin ollut, mutta ne on saatu onneksi selvitettyä. Kiitos joustavien kurssien vetäjien.

Mitkä ovat suunnitelmasi valmistumisen jälkeen?

– Toivottavasti oman alan töitä saisin tehdä. Olen kova paiskimaan hommia, joten varmasti töitä löydän, mutta opetustyö olisi tietenkin mieluisinta. Mitä muuta tulevaisuudessa tapahtuu niin sen näkee sitten. Joitain asioita tykkään suunnitella, mutta olen myös aika päivä-ja-hetki-kerrallaan -ihminen.

Millaisia ovat kokemuksesi “kentältä”, opettajan töistä?

– Aika lailla kirjavia. Mukaan kuuluu hyviä ja sitten vähän ikävämpiä kokemuksia. Kaikista on kuitenkin oppinut jotain. Ehkä eniten olen oppinut siitä, kuinka tärkeää on yhteistyö vanhempien kanssa. Sen kehittämiseen tarvitaan toki niin vanhempien kuin opettajan panos, mutta hyvä yhteistyö on tukemassa myös luokan tasapainoista kehittämistä.

– Mitään harhakuvia opettajantyöstä minulla ei ole. Olen tottunut tekemään työtä laajassa vuorovaikutuksessa, yhdesä oppien lasten kanssa, yhteisöllisyyttä ja käytännönläheisyyttä korostaen, yksilöt huomioon ottaen. Siinä kai on minun näkemyseni opettajan työstä. Jokainen

tekee tätä työtä persoonallaan.

Millaiset valmiudet koulutus mielestäsi antaa ammatissa toimimiseen?

– Minusta se riippuu aika paljon opiskelijasta itsestään. Jos pitää silmät ja korvat auki ja on valmis omaksumaan kaikesta itselle sopivia asioita niin koulutuksesta saa varmasti riittävästi. Mutta tarvitsee myös itse tehdä töitä sen eteen. Miettiä, pohtia, arvioida. Koulutuksen pystyy käymään läpi myös niin, että sieltä löytää “ei kenellekään hyödyllisiä asioita” ja voi purnata kaikesta mahdollisesta muistamatta puoliakaan siitä mitä on oppinut, mutta se ei varmasti ole toivotavaa kenenkään kannalta. Hyvä olisi mielestäni muistaa, että kaikesta oppii ja kaikesta on hyötyä, jos vain haluaa niin.

– Se on silti totta, että luvattoman paljon on käytännönläheistä opetusta vähennetty, mutta toivottavasti siihen tulee jonain päivänä parannusta. Mitä enemmän opettajankoulutuksessa on käytännönläheistä opetusta sitä paremmat valmiudet se antaa tulevaan työhön. Tekemällä sitä parhaiten oppii! Ei tietenkään kaikkea voi lähteä nollatasosta opettamaan. Tässä olisikin ehkä hyvä paikka kuunnella opiskelijoita ja heidän mielipiteitään siitä, mihin asioihin he kaipaavat enemmän käytännön opetusta.

Mitä opettajankoulutuksesta puuttuu?

– Hm... Ehkä “oikeiden asioiden” käsittely on jäänyt vähäiselle. Mitä sitten kun luokassa käy näin, mitä sitten kun tilanne on tämä... esimerkkejä ja kokemuksia oikeasta työstä.

– Kun aloitin opinnot ROKL:ssa siellä oli eräs todella hyvä luennoitsija. Hänen luennoillaan esiin tulleet käytännön esimerkit ovat auttaneet minua tehdesäni opettajan töitä. Enkä kyllä ollut ainut, joka hänen luennoistaan piti. En minä sitä, on ROKL:ssa hyviä luennoitsijoita vieläkin, mutta jotenkin kaipaisi sitä käytännön läheisyyttä luennointiinkin.

– Monesti olemme muiden opiskelijoiden kanssa puhuneet siitä, miten luokkien muuttuneet sosiaaliset ja perhesuh-

teet ja kulttuuritaustat muuttavat myös opettajan työtä. Tämä on asia, josta varmasti oppii käytännön työtä tehdesä, mutta opiskeluaikana käydyt keskustelut ja muiden kokemuksista oppiminen saataisivat auttaa monen karikon yli.

– Maailma muuttuu ja luokassa olevat lapset kohtaavat aivan toisenlaisia asioita kuin me ollessamme ala-asteella. Tämän tulisi paremmin näkyä myös opettajankoulutuksessa.

Millainen opettajapersoona olet?

– Avoim, lämminhenkinen, hölösuu, jolla on pilke silmäkulmassa... Joo, mutta vakavasti ottaen, tuollainen ihminen olen. Mutta se ei ole ainut asia, joka kuvaa sitä miten teen työtäni. Yhteisöllisyys, yhdessä toimiminen, toisen ihmisen kunnioittaminen ovat minulle henkilökohtaisesti tärkeitä asioita ja niitä painotan myös opetuksessa. Jokainen tulee ottaa kuitenkin huomioon yksilönä ja hyväksyä juuri sellaisena kuin on. Niin opettajat, oppilaat kuin vanhemmatkin.

– Käytännönläheisyydestä puhuin jo opettajankoulutuksen yhteydessä, mutta se on myös suuressa osassa työssäni. Oppiaineet sekoittuvat toisiinsa ja mahdollisimman paljon pyrin luomaan mahdollisuuksia lapsien kokea asioita. Sillä tavoin heitä voi parhaiten opettaa elämään elämää ja oppia oppimaan. Auktoriteetin saavutan molemminpuolisella kunnioituksella ja antamalla myös lapsille mahdollisuuden vaikuttaa omaan työskentelyynsä. Yhdessä näitä töitä tehdään

Terveisesi opettajankoulutuksesta kiinnostuneille?

– Jaa-a... taidanpa laittaa nämä tällä tavalla “käskynomaisesti”: Tule opiskelemaan avoimin mielin. Tee sen verran töitä, että saat kokemuksia, mutta älä unohda opiskelua. Luota itseesi ja kykyysi tehdä tätä vaativaakin työtä ja kykyysi löytää oma tapasi tehdä sitä. Löydä opiskelusta iloa, uusia ystäviä ja paljon tärkeitä asioita avartamaan maailmaasi.

ORANSSIT

tavoitteet opettajan- koulutukselle

TEKSTI TUULA KARLSSON

Soolin oranssi on järjestyksessään neljännen liiton koulutuspoliittinen ohjelma. Uudistettu ohjelma on voimassa kaksi vuotta ennen uutta päivitystä. Soolin oranssi sisältää liiton linjaukset siitä, mihin suuntaan opettajankoulutusta tulisi kehittää. Se on tavoiteohjelma, joka sisältää paljon sellaisiakin vaatimuksia, jotka todennäköisesti eivät ihan lähivuosina toteudu. Hyväksyessään ohjelman SOOLin liittokokous on kuitenkin päättänyt, että nämä tavoitteet ovat tärkeitä ja niiden toteutumiseen on syytä pyrkiä.

Soolin oranssi on tarkoitettu toisaalta koulutuspoliittisten päättäjien ja opettajankouluttajien luettavaksi ja tuomaan näin esiin opettajaopiskelijoiden näkemykset. Toisaalta se on tarkoitettu avuksi ainejärjestöjen edunvalvontatyöhön. Kun perustelet näkemyksesi Soolin oranssin avulla, takanasi seisoo yli 6000 opettajaksi opiskelevaa.

Soolin oranssia päivittämään perustettiin työryhmä, johon liiton jäsenet

saivat vapaasti hakea. SOOLin hallituksen nimittämään työryhmään saatiin edustus kaikilta opettajankoulutusaloilta, paitsi oppilaan- ja opinto-ohjauksen ja ammatilliselta puolelta. Työryhmän puheenjohtajana toimi **Tuula Karlsson** (LO, Hämeenlinna) ja sihteerinä **Susanna Kahelin** (LO, Joensuu). Työryhmän jäsenet olivat **Kai Kaksonen** (AO, Helsinki), **Kaisa Aalto** (LTO, LO, Kajaani), **Heikki Kaunisto** (LO, Turku), **Tiina Pitkänen** (EO, Jyväskylä) ja **Tarmo Thorström** (LO, Rauma).

Työryhmä kokoontui viisi kertaa, ja koulusten välillä kukin työsti itsenäisesti ohjelman osioita. Kokouksissa käytiin kriittistä ja vilkasta keskustelua, ja linjaukset pyrittiin muotoilemaan siten, että ne ajaisivat kaikkien opettajankoulutusalojen etua. Työryhmän esitys tuotiin SOOLin hallituksen käsiteltäväksi maaliskuun kokoukseen, missä se vähäisin muutoksin hyväksyttiin hallituksen esitykseksi liittokokoukselle. Saatuaan liittokokouksen hyväksynnän muu-

SOOLin liittokokous hyväksyi huhtikuussa liiton koulutuspoliittisen ohjelman, Soolin oranssin. Ohjelmassa linjataan, mihin suuntaan opettajankoulutusta pitäisi opiskelijoiden mielestä kehittää.

tamin muutoksin Soolin oranssi julkistettiin Soolibooleilla Helsingissä 9. toukokuuta.

Opettajuus on muutoksen kohtaamista

Soolin oranssissa otetaan monipuolisesti kantaa opettajankoulutuksen todellisuuteen. Esipuheessa korostetaan, että opettajankoulutuksen tulee säilyä yliopistoissa ja mahdollisten sisäänottomäärien muutosten on perustuttava tilastollisiin faktoihin. Opettajuus ja sen haasteet -kappale käsittelee nyky-yhteiskunnan opettajalle asettamia vaatimuksia. Opettajuus on muutoksen kohtaamista, sen kanssa elämistä ja siihen vaikuttamista.

Uuden tutkintorakenteen yhteydessä vaaditaan joustavuutta ja riittävää opinto-ohjausta. Siirtymävaiheen ongelmiin on puututtava, ja opiskelijat on otettava mukaan tutkintojen kehittämis-

www.sool.fi/kopo-ohjelma.html

työhön.

Jokaisella yliopistollisella opettajan-koulutusosalalla on oma kappaleensa. Lastentarhanopettajakoulutuksessa korostetaan maisteriopintojen merkitystä ja ylemmän korkeakoulututkinnon asettamista kelpoisuusvaatimukseksi. Luokanopettajakoulutuksessa opetuksen ydinsällön on muodostuttava opetussuunnitelman perusteista. Aineenopettajakoulutuksessa suoravalinnan tulisi olla ensisijainen kouluttautumistapa.

Erityisopettajakoulutuksen laajassa kentässä vaaditaan mahdollisuutta halutessaan erikoistua johonkin osa-alueeseen. Oppilaan- ja opinto-ohjaajan koulutuksessa moniammatillinen yhteistyö, vuorovaikutustaidot sekä työelämän prosessit ovat keskeisiä.

Koulutuksen on oltava joustavaa

Opiskelijavalinnoissa hyvä koulumestys ei saa olla ainoa kriteeri valinnalle.

Koulutukseen hakijoiden on tavattava arvioijat henkilökohtaisesti, ja arvioinnissa on huomioitava muun muassa vuorovaikutustaidot ja sitoutuneisuus. Opiskelijat on otettava mukaan opiskelijavalintojen kehittämiseen.

Opintojen järjestämisen alla on käsitelty monia opintojen järjestäjän huomiota vaativia asioita. Laadukas opettajan-tutkinto ei valmistu liukuhihnalla, vaan opiskelijalla on oltava aikaa ja mahdollisuuksia tehdä omia valintoja. Joustavuus koulutuksessa mahdollistaa monipuoliset aineyhdistelmät, jotka palvelevat sekä työmarkkinoiden tarvetta että opiskelijan työllistymistä. Jokaisen opiskelijan on myös saatava opinto-ohjausta.

Koulutuksen laadun arvioinnin on oltava jatkuvasti osa koulutusta ja opiskelijoilta kerättävä palaute on merkittävä osa sitä. Arviointia tulee kehittää yksilöllisemmäksi ja sen tulee johtaa toimenpiteisiin oppimisen parantamiseksi. Opintojen sujuvan suorittamisen kannalta on tärkeää, että periodit käytetään tehok-

kaasti ja opiskelun ympärivuotisuus on mahdollista. Myös mahdollisuuksia vaihto-opiskeluun ja ulkomailla suoritettavaan harjoitteluun tulee kehittää.

Puutteet koottiin rästilistalle

Rästilistalle on koottu opettajankoulutuksessa liian vähälle huomiolle jääviä osa-alueita. Yhteistyötä kodin kanssa, työyhteisön sisällä ja moniammatillisessa ympäristössä tulee käsitellä enemmän. Opettajankoulutuksessa tulee saada valmiudet työssä tehtävään oppiaineiden integrointiin. Erityispedagogiikan ja ohjauksen näkökulmat tulee integroida kaikkiin opintoihin.

Samoin opettajan on omaksuttava valmiudet kasvattaa medialukutaitoisia ja aktiivisia kansalaisia. Myös taito- ja taideaineiden sekä hyvinvoinnin merkityksen päiväkodissa ja koulussa halutaan näkyvän enemmän jo opettajankoulutuksessa.

Opetusharjoittelussa korostetaan pätevän ohjauksen, harjoittelijoiden tasa- puolisen työ määrän ja koulutodellisuudesta saatavan realistisen kuvan tärkeyttä. Kaikilla opettajaopiskelijoilla on oltava mahdollisuus kenttäharjoitteluun.

Opiskelijan saaman tuen ja ohjauksen on jatkuttava opintojen loppumiseen ja työelämään siirtymiseen saakka. Tämä onnistuu esimerkiksi mentor-mallilla, jossa kokeneempi opettaja työpaikalla ohjaa työnsä aloittavaa opettajaa.

Käytössä kulukoon

Julkistamisen jälkeen Soolin oranssia on jaettu jäsenyhdistyksille, opettajankouluttajille sekä koulutuspoliittisille päättäjille. Päivityksen valmistelleen työryhmän puolesta toivon, että Soolin oranssi tulee olemaan aktiivisessa käytössä!

Jenni Tanner
jenni.tanner@sool.fi

Oikean aivolohkon kesä

Kesä tulee kohisten. Tätä kirjoitettaessa (toukokuun 9. päivä) huhtikuun kylmien ilmojen säikäyttämä luonto kirii kovaa vauhtia kohti kesää. Viikon päästä ollaan kuulemma jo normaalissa vauhdissa – ja sen kyllä uskoo. Työhuoneeni ikkunasta näkyvät hevostakanjoiden latvoja. Viikko sitten puiden oksissa oli vain pienet punertavat nuput, nyt lehdet ovat räjähtäneet auki ja vastapäinen betonitalo katoaa kohta (melkein kokonaan) vihreään.

Ennen keskikesää ja kesälomaa tapahtuu SOOLissa vielä aika suuria asioita. Touko- ja kesäkuun vaihteessa nykyisen hallituksen toimikausi päättyy ja liiton vetovastuu siirtyy uudelle puheenjohtajalle Miralle, varapuheenjohtaja Sussulle ja aivan loistavalta vaikuttavalta hallitukselle. Liittokokouksessa huhtikuun lopussa valittuun hallitukseen oli ehdolla huikean hyviä opeopiskelijoita, joista tiukassa äänestyksessä valittiin hallitukseen kymmenen. Hallituksen ulkopuolelle jäi taitavia, monipuolisia ja innokkaita opiskelijoita, joiden toivon kovasti jatkavan SOOLin toiminnassa aktiivisesti tavalla tai toisella. Kiitos vielä ehdokkuudestanne!

Kesäkuun alun kiireiden jälkeen on toivotavasti aikaa aktivoida oikea aivolohko. Tutkimusten mukaan vasen aivolohko vastaa tavanmukaisesta ja oikea aivolohko luovasta ajattelusta. Vasen aivolohko on analyyttinen ja looginen, oikea taas mielikuvituksellisempi ja intuitiivisempi. Luovuuteen liittyvät uteliaisuus, leikkisyys, rohkeus ja henkinen joustavuus perustuvat pitkälti oikean aivolohkon toimintaan. Luovaan kokonaisajatteluun tarvitaan toki myös vasenta aivolohkoa, mutta sen perusta löytyy oikealta puolelta. Oikea aivolohko myös kokoaa vasemman analysoiman informaatiotulvan kokonaisuudeksi, jonka avulla selviämme arjesta paremmin.

Miksi oikeaa aivolohkoa sitten pitäisi kesällä erityisesti aktivoida? Väitän, että meistä suurin osa toimii arjessa vasemman

aivolohkon ohjaamina. Yhteiskuntamme on nähdäkseni kovin suorituskeskeinen, jolloin niin työssä ja opiskelussa kuin usein vapaa-ajallakin korostuu loogisuus ja informaation analyyttinen käsittely. Luova ajattelu ja abstraktien yhteyksien luominen irrallisista tiedon palasista vaatii aikaa ja rauhoittumista, eikä sitä meistä monellakaan arjessa ole. Kesä on siihen oivaa aikaa (ja jos olet töissä koko kesän, koeta irrottaa sitä aikaa vähän vaikka väkisin).

Oikean aivolohkon aktivoiminen tapahtuu seuraavasti: lepää, nauti auringosta, tee arjesta poikkeavia asioita tai ole tekemättä mitään. Luova prosessi on helppo tulkita laiskuudeksi, mutta todellisuudessa levossa aivot pystyvät parhaiten hyödyntämään kaikkea sitä raaka-ainetta, joka päässämme pyörii. Aivot jatkavat arjen kysymysten käsittelyä, kun sinä makaat rannalla. Graduaiheita kannattaa esimerkiksi olla välillä ajattelematta, sillä silloin hyviä ideoita juuri saattaa syntyä. Rentoutuminen ja lepo ovat myös keholle välttämättömiä keinoja selvittää raskaasta arjesta.

Vasen ja oikea aivolohko toimivat yhteistyössä ja tarvitsevat toisiaan, mutta jos olet lukuvuoden aikana mielestäsi käyttänyt enemmän vasenta aivolohkoasi, siirry kesällä oikeaan. Ystäväni kanssa päätelimme, että tämä on jopa välttämätöntä, jotta toivottu aivolohkojen välinen tasapaino säilyisi. Itse aion aktivoida oikeata aivolohkoani koko heinäkuun.

Oikean aivolohkon aktivoiminen ei sitä paitsi tekisi pahaa päättäjillekään, kun mietitään vaikkapa viime aikoina taideaineiden opetuksesta käytyä keskustelua...

Lämpöistä ja luovaa kesää!

Lisää aivolohkoista muun muassa *Scientific American*, Volume 16, Number 1.

Kaksi

opettajakuntaa

TEKSTI HENNA HARSIA

Koulutuksen perusteella peruskouluissa työskentelee ainakin kaksi erilaista opettajakuntaa, luokanopettajat ja aineenopettajat. Halusin selvittää, miten nämä kaksi ryhmää määrittelevät opettajuuden ja eroavatko heidän näkemyksensä. Erilaiset näkemykset opettajuudesta voivat toimia esteenä yhteistyölle, jota yhtenäisen perusopetuksen toteutuminen vaatii ennistä enemmän. Siksi halusinkin nostaa opettajuuden osa-alueista erityisesti esille yhteistyön ja selvittää, miten opiskelijat suhtautuvat yhteistyöhön toistensa kanssa. Tutkimus toteutettiin ryhmähaastatteluina luokanopettaja- ja aineenopettajaopiskelijoille siten, että ryhmät koostuivat joko luokanopettaja- tai aineenopettajaopiskelijoista.

Perusopetuslaki, jossa säädetään yhdeksänvuotisesta yhtenäisestä perusopetuksesta tuli voimaan elokuussa 1998. Lakia seurasi opetussuunnitelman perusteet, jossa todetaan, että perusopetus on opetussuunnitelmallisesti yhtenäinen kokonaisuus, jonka tavoitteena on tehdä perusopetuksesta oppilaille ehyt ja johdonmukainen kokonaisuus ilman selkeitä rajoja. Käytännössä suurin muutos on ala- ja yläasteen välisen rajan poistuminen.

Yhtenäisen perusopetuksen luomisessa on kyse kahden eri kulttuurin yhdistämisestä, johon pelkkä hallinnollinen muutos ei riitä. Tässä muutoksessa oletetaan, että opettajat toimivat yhä enemmän yhteistoiminnallisina työnteijoinä.

Koulu muuttuu hitaasti

Opettajuuteen sosiaalistuminen on läpi elämän kestävä prosessi. Meillä kaikilla on kokemusta kouluista ja opettajista jo omista kouluajoista alkaen. Tämän on epäilty olevan yksi syy, miksi koulut muuttuvat niin hitaasti. Olemme sosiaalistuneet tiettyyn kulttuuriin, joka on koulumaailmalle ominaista. Myös koulutuksella on suuri rooli opettajuuteen sosiaalistumisprosessissa. Siksi opettajakoulutuksen tulisikin reagoida asiaan.

Tällä hetkellä tulevat yhtenäisen peruskoulun opettajat koulutetaan lähes täysin erillään, mikä sosiaalistaa opiskelijat erilaisiin kulttuureihin ja ennen kaikkea kulttuuriin, jossa yhteistyötä näiden ryhmien välillä ei tehdä. Kun opettajaksi valikoidutaan ja koulutaudutaan hyvin eri väyliä, muodostuvat opettajaidentiteetti ja näkemys opettajuudesta hyvin erilaisiksi riippuen koulutusjärjestelmästä.

Opettajankoulutus nykyisellään peilaakin hyvin modernia yhteiskuntaa ja sen ihanteita, hierarkkisuuksia ja eriytymistä. Koulutusta leimaa voimakas ainejakoisuus ja kunkin opettajan identiteetti muotoutuu hänen oman asiantuntija-alueensa kautta. Yhtenäisen perusopetuksen kehittymisen kannalta opettajakoulutuksella on iso merkitys. Opettajien täytyy sisäistää yhteinen opettajuus jo koulutuksessa.

Erillisistä koulutuksista huolimatta tutkimukseni tuloksena oli, että luokan-

Aineenopettaja- ja luokanopettajaopiskelijoiden välinen suhde on kiehtonut minua koko opiskeluni ajan. Olen kummastellut koulutusjärjestelmää, joka jakaa nämä kaksi aikaa lähellä toisiaan työskentelevää ryhmää niin erilleen toisistaan. Jo koulutuksessa meidät istutetaan eri saleihin ja sama eristyneisyys jatkuu työelämässä opettajanhuoneissa. Siksi lähdin tutkimaan asiaa gradussani.

opettaja- ja aineenopettajaopiskelijoiden näkemykset opettajuudesta ovat hyvin samankaltaiset. He pitivät opettajaa ensisijaisesti kasvattajana. Opiskelijoiden näkemykset opettajuudesta tukevatkin hyvin tämän hetkistä kuvaa tulevaisuuden opettajan työstä. Opettaja nähdään eettisenä kasvattajana, joka on yhteiskunnallisesti valveutunut ja tiedostaa työnsä tärkeiden tulevaisuuden kannalta.

Suurin ero käsityksissä opettajuudesta oli opettajan aineenhallinnan kohdalla. Aineenopettajaopiskelijat pitivät aineenhallintaa erittäin tärkeänä, kun taas luokanopettajaopiskelijat eivät nähneet sitä niin tärkeänä osana. Tämä johtunee yksinkertaisesti siitä, että opettettava aines on hyvin erilaista ala- ja yläkoulussa. On selvää, että opetettävien asioiden vaikeutuessa myös opettajan täytyy tietää aineestaan enemmän. Aineenopettajaopiskelijat ovat myös sosiaalistuneet opettajuuteen oman aineensa kautta, jolloin sitä luonnollisesti pidetään tärkeänä.

Hyvät ajatukset käytäntöön

Haastattelun toisessa vaiheessa opiskelijoilta kysyttiin suhtautumista yhteistyöhön toisen ryhmän kanssa. Opiskelijoiden ensimmäinen reaktio oli hämmennys ja hiljaisuus, sillä kokemuksia yhteistyön tekemisestä ei ollut. He pitivät ajatusta yhtenäisestä perusopetuksesta kuitenkin hyvänä ja olivat halukkaita sen edellyttämään yhteistyöhön. Yhtenäisen perusopetuksen toteutumisen kannalta tämä onkin välttämätöntä, sillä juuri nyt opiskelevat tulevat käytännössä työskentelemään yhtenäisessä perusopetuksessa.

Myös yhtenevät käsitykset opettajuudesta toimivat mielestäni hedelmällisenä pohjana yhteistyölle näiden kahden ryhmän välillä. Opiskelijat olivatkin valmiita työskentelemään koko peruskoulun alueella, vaikka eivät välttämättä kokeneet olevansa siihen tämän hetkisen koulutuksensa pohjalta valmiita. Heiltä puuttuivat tarvittavat taidot siihen, eikä todellista yhteistyökulttuuria ole vielä

Ohi on!

Siinä se nyt on, pöydän kulmalla. Siinä on tyylikkääst mustat kannet hopealla tekstillä. Sivuja siinä on noin 60. Ja ennen kaikkea, siinä kannessa on nimeni! Kyllä, kuvailin juuri todellakin omaa graduani, joka on nyt valmis. Kansissa ja palautettu.

Se tunne, kun astuin painosta ulos valmiin gradun kanssa, oli ihan uskomaton. Hymy ei todellakaan hyytynyt. Olisin halunnut esitellä graduani jokaiselle vastaantulijalle. Lähes sen teinkin. Ainakin laitoksellamme jokainen edes vähän tuttu kasvo sai ainakin kuulla ilouutisen.

Pelkäsin, että elämästäni tulee tyhjää ilman gradua. Sitähän se on, mutta niin mukavalla tavalla. Päätä ei särje päivittäin, hartioita ei jomota jatkuvasti, enkä enää tiuski jokaisesta pienestä vastoinkäymisestä. Enkä suinkaan ole vain le-

vännyt, päinvastoin. Sijaisuudet ja muut työt, muutto sekä rästitehtävät ovat pitäneet kyllä kiireisenä. Mutta jotenkin se kiire ei enää tunnu niin pahalta. Se tunne takaraivosta on kadonnut. Viimeisen vuoden aikana olen kuullut ääniä, jotka eivät antaneet unohtaa gradua. Nyt on niin kovin hiljaista. Viimeiset palauttamattomat esseetkin, joita olen murehtinut koko kevään, tuntuvat enää pikkujutuilta.

Kahden vuoden urakka on nyt ohi. Kiitos teille, rakkaat lukijat. On ollut lohdullista jakaa tämä teidän kanssanne. Varmasti useita graduja on saatu tässä ajassa päätökseen ja ainakin yhtä monta on vielä kesken. Voimia, päivänne koittaa vielä. Gradun palauttamisella on ihmeellinen vapauttava voima. Kannattaa kokeilla!

syntynyt.

Etenkin luokanopettajaopiskelijat kokivat saaneensa koulutuksessaan jonkin verran valmiuksia yhteistyöhön, mutta ainoastaan alakoulun ja etenkin saman asteen opettajien kanssa. Pääsääntöisesti opettajan nähtiin edelleen työskentelevän yksin. Tärkeimmiksi yhteistyötahoiksi luokanopettajaopiskelijat nimesivät vanhemmat ja muut opettajat koulun sisällä, etenkin rinnakkaisten luokkien opettajat. Vanhempien ja muun lähiympäristön rooli etenkin opettajan kasvatusvastuun osalta koettiin voimavaraksi.

Aineenopettajaopiskelijatkin sanoivat yhteistyön kuuluvan opettajuuteen, mutta vasta siitä kysyttäessä. He ajattelivat asiaa enemmän oman aineensa kautta ja pohtivat lähinnä koulun ulkopuolisia tahoja, joiden kanssa yhteistyötä voisi

tehdä.

Opiskelijoiden suhtautuminen opettajuuteen ja yhtenäisen perusopetuksen mukanaan tuomiin haasteisiin osoittaa mielestäni, että suomalainen opettajakoulutus on pysynyt mukana ajan hengessä ja pystynyt sopeutumaan opiskelijat ainakin jollain tasolla muuttuvaan kulttuuriin. Opiskelijat ovat sisäistäneet opetusalan uudet tuulet luennoilla ja lukiessaan tentteihin. Hyvät ajatukset tulisi kuitenkin saada toimimaan myös käytännön tasolla ja opiskelijoiden tulisi saada kokemuksia yhteistyöstä jo koulutuksessa. Yhteistyön kohdalla tarvitaan kulttuurin muutosta.

Sekä luokanopettaja- että aineenopettajaopiskelijat pitivät erillisiä koulutuksia yhtenä suurena esteenä yhteisen opettajuuden syntymiselle. He olivat selkeästi sitä mieltä, että yhteisen opetta-

“Yhtenäinen peruskoulu vaatii uutta opettajasukupolvea.”

juuden muodostuminen vaatii yhteisiä opintoja ja yhteistyön tekeminen täytyy aloittaa jo opiskeluvaiheessa. Haastateltavien mukaan opiskelijat eivät ole keskenään missään tekemisissä koulutuksen puitteissa. Ainejärjestötoiminnassa mukana olleet opiskelijat sanoivat tehneensä jonkin verran yhteistyötä, mutta muuten opiskelijat kokivat olevansa hyvin selkeästi kaksi eri ryhmää.

Haastatellut opiskelijat harjoittelevat samassa koulussa, jossa heillä on yhteinen harjoittelijoiden huone. Jakautuminen luokanopettaja- ja aineenopettajaopiskelijoihin näkyy kuitenkin haastateltavien mukaan selkeästi myös siellä. Toiseen ryhmään ei oteta kontaktia, eikä heiltä pyydetä apua.

Koska koulutusta ei järjestetä yhdessä, olivat sekä luokanopettaja- että aineenopettajaopiskelijat lähes täysin tie-

tämättömiä toistensa koulutuksesta ja sitä kautta myös osaamisesta. Ennen kaikkea opiskelijat, joita ei tunnettu, koettiin vieraina ja täysin erilaisina. Tietämättömyys toisen ryhmän koulutuksesta ja osaamisesta luo ennakkoluuloja ja -asenteita.

Luokanopettajaopiskelijat kokivat, että aineenopettajaopiskelijat eivät arvosta heitä. Aineenopettajaopiskelijoilla ei koettu olevan samanlaista paloa opettajaksi, kuin luokanopettajaopiskelijoilla, joille opettajuus on ollut alusta asti selvä valinta. Luokanopettajaopiskelijat myös epäilivät aineenopettajaopiskelijoiden kykyä opettaa. Heitä pidettiin vain oman aineensa asiantuntijoina, eikä koettu, että heidän tietämyksensä esimerkiksi motiivoinnista tai erilaisista opetusmenetelmistä olisi riittävää.

Aineenopettajaopiskelijat puolestaan

epäilivät luokanopettajaopiskelijoiden aineenhallintaa. Eri aineiden opiskelijat olivat kukin kuulleet, että juuri heidän aineessaan luokanopettajien tietämys on huono.

Koulutusta on uudistettava

Haastateltavilla tuntui olevan vakaa käsitys siitä, että yhtenäisen peruskoulun toteutuminen vaatii uutta opettajasukupolvea, joka on alusta asti kasvanut yhtenäisyyteen ja yhdessä tekemisen kulttuuriin. Nyt opiskelevat ovat juuri tuo tulevaisuuden sukupolvi. Muutokset perusopetuksessa ovat tapahtuneet heidän koulutusaikaanaan, eli juuri heillä tulisi olla se kaikkein tuorein tieto. Koulutus kuitenkin laahaa tässä kohtaa jäljessä. Syytökset opettajankoulutuksen jälkeensä jääneisyydestä eivät ole mielestäni täysin liioiteltuja. Muutosta ei synny, ellei tulevaisuuden toimijoita valmisteta siihen.

Uuden kulttuurin synnyttämisen kohdalla katseet tulisi kääntää opettajankoulutuksen puoleen. Opettajankoulutuksen uudistamista vaativia tutkimuksia ja kirjoituksia onkin ilmestynyt jo useita. Niissä ratkaisuksi uuden yhtenäisen opettajuuteen synnyttämiseen tarjotaan niin yhtenäisiä opintoja kuin laaja-alaisia pätevyyskiäkin.

Yhtenä vaihtoehtona on tarjottu myös täysin uudenlaista opettajankoulutusmallia, jossa koulutettaisiin aineenopettajien ja luokanopettajien sijaan perusopetuksen opettajia. Mielestäni tätä tulisikin harkita. Kaksoispätevyysien suorittaminen kyllä tarjoaa mahdollisuuden työskennellä koko peruskoulun alueella, mutta ei itsessään luo uutta yhteistyön kulttuuria. On selvää, että painotuksia on jatkossakin tehtävä, jotta opetuksen taso Suomessa säilyy. Yksi opettaja ei voi hallita koko peruskoulun oppiainesta. Yhdessä rakennettu, yhteinen yhdessä tekemisen kulttuuri ei kuitenkaan estä sisällöllisiä painotuksia eri asteiden ja aineiden opettajien koulutuksessa.

Kesälomien kynnyksillä

Mitä kuuluu, miten menee?

LEILA (MUISSA TÖISSÄ): Kiitos, ihan hyvää kuuluu ja mukavasti menee. Kevät on kulunut ihan siivillä ja kesä lähestyy uhkaavasti. Työt eivät kuitenkaan osoita vähenemisen merkkejä – pikemminkin päinvastoin. Parhaillaan taidetaan elää kevään ”loppurutistusaikaa”, jolloin yritetään saada kaikki mahdollinen valmiiksi ennen lomia. Mutta voisi sanoa kuitenkin, että töissä on nyt mukavan hektistä. Asioita saadaan valmiiksi, kun kaikilla työntekijöillä on samat pyrkimykset töiden suhteen.

LAILA (OPETTAJANA): Hyvää kuuluu, kiitos. Muutama työpäivä jäljellä ennen kesälomaa ja sitten voi henkäistä tovin jos toisenkin. Sitä mukaa kun päivät pitenevät, tuntuu, että työmotivaatiokin lisääntyy. Ekaluokkalaiset oppilaani ovat jo isoja koululaisia ja heidän kanssaan olo on varsin leppoisaa. Mainiosti siis menee.

Miten arvioisit kulunutta lukuvuotta?

LEILA: En oikein osaa ajatella töitäni lukuvuosittain, kun työt eivät varsinaisesti noudata lukuvuosikaavaa. Voisi kuitenkin ehkä ajatella niin, että tämä ”lukuvuosi” on vakiinnuttanut paikkani tässä työssä – myös henkisesti. Tämän ”lukuvuoden” aikana on ollut mahdollista ajatella, että kaikkia asioita ei ole pakko muuttaa ja kehittää heti, vaan kehitystyötä on sallittua (ja tietenkin toivottavaakin) tehdä pitkällä tähtäimellä asioita priorisoien.

LAILA: Lukuvuosi on kulunut todella nopeasti, välillä on vaikea tajuta, että yksi kouluvuosi on kohta takana. Olen ollut ensimmäi-

sen kokonaisen lukuvuoteni opettajan työssä ja omaksunut sen aikana opettajan työn peruseriaatteen. Monet opiskeluaikaiset näkemykseni ovat käytännön työn myötä hioutuneet ja jopa kokonaan muuttuneet arjen pyöryksessä. En kuitenkaan koe, että olisin joutunut luopumaan joistakin ylevistä ajatuksistani, ne vain ovat muuttuneet realistisemmiksi.

Miten pitkä on kesälomasi? Joko olet lomatuunnelmissa?

LEILA: Pidän kesällä viisi viikkoa lomaa ja yhden viikon verran jätän lomapäiviä talvilomaa varten. Vielä en ole ehtinyt juurikaan lomaa ajatella, sillä lomani alkaa vasta heinäkuussa. Jonkinlainen rennompia ajanjakso töitä ajatellen alkaa kuitenkin jo kesäkuussa, sillä kesä on aina hiljaista aikaa tässä yrityksessä.

”Monet opiskeluaikaiset näkemykseni ovat käytännön työn myötä muuttuneet.”

Kesäkuussa on mahdollista tehdä sellaisia rästiin jääneitä hommia, joihin ei hektisimpinä aikoina ole keskittymismahdollisuutta.

LAILA: Kesälomani kestää suunnilleen kaksi ja puoli kuukautta. On se vaan mahtavaa, täytyy kyllä myöntää, että yksi opettajan työn parhaista puolista. Lomasuunnitelmiakin olen jo ehtinyt jonkin verran tehdä, mutta ennen niiden toteuttamista on vielä muutama työpäivä jäljellä. Toukokuu tosin kuluu koulussa varsin hektisissä tunnelmissa, kun harjoitellaan kevätjuhlaesityksiä, käydään luokkaretkillä ja koetetaan samalla kahlata oppikirjat loppuun. Oman luokkani kanssa olen hyvin aikataulussa, ongelmia oppiaineksen läpikäymisen suhteen ei ole eikä tule.

Miltä ensi syksyn työtilanne näyttää?

LEILA: Loman jälkeen jatkan samassa työpaikassa ja samassa työssä kuin tälläkin hetkellä – olenhan vakituudessa työsuhteessa. Olen itse asiassa ollut yllättyneet siitä, miten paljon vakituinen työsuhde tuo turvallisuutta ja vakautta elämään. Pätkätyöt olivat ihan ok työuran alussa, mutta nyt toistaiseksi voimassa oleva työsuhde tuntuu oikein hyvältä asialta. Kesälomalle voi jäädä huolettomin mielin, kun tietää palaavansa samaan paikkaan lomien jälkeen.

LAILA: Hyvältä näyttää, vaikken vakituista virkaa ole vielä saanutkaan. Viime syksynä nykyistä hoitovapaan sijaisuutta aloittaessani tiesin, etten saisi tulevalta kesältä palkkaa. Nyt tilanne on kuitenkin muuttunut ja saan sekä kesän palkan että jatkoestini oman luokkani kanssa. Myös tuleva virkatilanne koulussamme näyttää kohtuulliselta, joten olen varsin luottavainen tulevaisuuden suhteen.

Millaiset eväät antaisit työelämään siirtyville?

LEILA: Rohkeutta etsiä – vaikka yrityksen ja erehdyksen

»»» jatkuu sivulla 20

Päiviä Bakussa

Aamuteellä Azerbaidzanissa

Kyllä vain, istun uudessa kodissani aamuteellä. Azerbaidzanissa juodaan teetä kaikissa niissä tilanteissa, joissa Suomessa juotaisiin kahvia tai olutta. Tai vettä. Huolimatta siitä että olen vannoutunut kahvinjuoja, olen päättänyt yrittää sopeutua. Terveellisempää tee tietenkin on, mutta hampaat ovat alkaneet uhkaavasti kellastua.

Tämänhetkinen kotipaikkani on Baku, Azerbaidzanin pääkaupunki. Vietän täällä yhdeksän kuukautta EVS-vapaaehtoisena työskennellen UNHCR:n (YK:n pakolaisjärjestö) naisten ja nuorten pakolaiskeskuksessa. European Voluntary Service on osa EU:n nuoriso-ohjelmaa ja tarjoaa nuorille eurooppalaisille mahdollisuuden lähteä vapaaehtoiseksi ulkomaille, ilmaiseksi.

Azerbaidzan sijaitsee Kaukasuksella, Euroopan ja Aasian välissä, öljyrikkaan Kaspianmeren rannalla. Virallinen kieli on azeri, joka on turkin lähisukulainen. Toinen paljon käytetty kieli on venäjä. Azerbaidzan itsenäistyi Neuvostoliiton hajottua vuonna 1991. Maa on muodollisesti demokratia, mutta sitä johtaa diktaattori, presidentti Ilham Aliyev, joka sattuu olemaan edellisen presidentin poika. Koko Baku on täynnä isän ja pojan kuvia ja kaikki mahdollinen ja mahdoton on nimetty Heydar Aliyevin, pari vuotta sitten kuolleen ex-presidentin mukaan. Aliyevin perhe hallitsee yksinvaltaisesti myös maan öljyvaroja. Demokratian alkeellisuuden ohella korruptio on suuri ongelma. Poliisista lähtien lahjusten vastaanottaminen ja vaatiminen on maan tapa. Yliopistoissa arvosanoja voi ostaa. Jos ei halua mennä armeijaan, todistuksen asevelvollisuuden suorittamisesta saa noin tuhannella dollarilla.

Azereista valtaosa on muslimeja. Arkielämässä islam ei näy juuri mitenkään. Alkoholia juodaan harvoin, sianliharuokia ei näy ravintoloiden ruokalistailla ja miehen rooli julkisessa elämässä on

aktiivisempi kuin naisen. Varsinkin iltaisin kadut ja teehuoneet ovat täynnä miesryhmiä, mutta naisia ei näy, ainakaan yksin. Koti on naisen aluetta ja erityisesti ruoanlaitto on naisen tehtävä. Naisen ja miehen erilaisilla rooleilla ei tosin taida olla paljoakaan tekemistä islamin kanssa. Tapaamani armenialaistytön mukaan hänen kotimaassaan erottelu miehen ja naisen rooleissa on paljon jyrkempi. Ja Armenia on maailman ensimmäinen kristinuskon valtionuskonnokseen ottanut maa.

Azerinaisista oikeastaan kukaan ei käytä huntua eikä huivia. Työpaikallani aikuiset tsetseeninaiset käyttävät huiveja ja pitävät hiuksensa useimmiten kiinni, joten hiukset auki ja huivittomana näytän heidän silmissään lapselta. Kun laitan huivin päähäni pannaksi ja etenkin jos hiukseni ovat kiinni, saan poikkeuksetta päivän aikana kuulla useita leikkisiä kommentteja: "Ooh, tsetseenitär!" Muutama azerikin on huomionnut huivini. Eräs nuori nainen tiedusteli varovasti, onko huivin pitäminen perinne Suomessa. Nuori mies kysyi huolissaan, onko minut pakotettu pitämään huivia työpaikkani takia. Hilpeätä, kun kyseinen "perinnehuivi" sattuu olemaan 70-luku-henkinen tuliainen ystävältäni Hollannista.

Teestä vielä sen verran, että sen kanssa on aina tarjolla jotain makeaa, kuten palasokeria, karkkeja tai hilloja. Juoma on yleensä joko valmiina teekannussa, tai sitten pienestä kannusta otetaan vahvaa teetä ja isosta kannusta tai samovaarista kaadetaan vettä päälle. Kotioloissa olen pitäytynyt itselleni tutummissa teepusseissa. Karkkeja kyllä pitäisi hankkia vierasvaraksi. Tapana on tarjota teetä aina, kun joku poikkeaa kylään. Minulla poloisella ei ole ollut tarjota sen kanssa muuta kuin hienoa sokeria, jota kämppikseni käyttää. Itse kun juon teeni *ac*(raakana).

paivi.hemila@sool.fi

Sool-Sokkelo 1/2006

Etsi sanasokkelosta SOOLin uuden hallituksen jäsenten etu- tai sukunimet! Nimet voivat olla etu- tai takaperin, pystysuunnassa, sivulle tai viistoon. Kenen nimeä et löytänyt? Lähetä 16.6.2006 mennessä puuttuva nimi ja yhteystietosi sähköpostitse osoitteeseen soolistikko@sool.fi. Kaikkien oikean ratkaisun selvittäneiden SOOLin jäsenten kesken arvotaan runokirja.

(Vinkki: Lunttaa nimet sivulta 6.)

A	S	P	T	I	N	O	T	L	A	A	K	E	S	K
A	K	I	N	T	U	O	M	O	S	T	I	R	A	L
L	O	T	R	D	K	J	O	L	A	R	I	H	N	P
I	I	R	H	E	I	D	I	S	K	T	E	V	E	V
T	S	B	E	R	T	N	Y	S	K	L	A	U	N	U
O	T	D	O	J	O	L	E	T	I	H	H	E	A	O
J	I	R	A	M	I	R	A	N	T	O	N	I	T	R
A	N	M	I	N	D	E	A	T	O	I	L	M	E	I
S	E	P	E	S	O	O	R	A	S	H	E	I	I	N
K	N	N	J	O	H	A	N	S	E	H	R	K	H	E
A	N	J	A	A	N	N	I	M	A	R	I	O	V	N
U	M	A	S	T	U	N	E	D	I	L	I	N	K	E
K	Y	P	S	I	S	A	P	I	Y	O	K	K	A	A

(c) Niina Arola

PUUTTUVA NIMI: _____

Soolstikko 2/2006 ratkaisu: Koodisana oli LIITTOKOKOUS LÄHESTYY. Kirjapalkinnon voitti **Katri Pietilä** Jyväskylästä.

Sool-Sudoku 3/2006

Ratkaisut netissä: www.sool.fi/soolibooli

1	2		4			7	8	9
4	5					1	2	3
			1		3			
	3	4					9	1
						2	3	
	9	1				5		
3		2			8	6		
	4	5	3		2	9	1	
		8		1	5		4	

9				4				
4			1	3				
				8	9			
1				6		9		8
6			9	7		1		2
		8		3				4
				8		7	6	4
							9	
				5	6			

(c) Ansku Pösö

kautta – omaa paikkaansa työelämässä. Opettajan työ on ehdottoman suositeltava vaihtoehto, mutta loppujen lopuksi opettajan koulutus antaa eväitä hyvin monenlaiseen työhön. Noita mahdollisuuksia kannattaa käyttää hyväkseen! Kouluttautumista kannattaa jatkaa työn ohessa, sillä se voi avata aina uusia ovia ja mahdollisuuksia työelämässä. On hyvä pitää mielessä, että ihmisen työura on melkoisen pitkä. Kaikkia työltä toivomiaan asioita ei todennäköisesti voi saada ensimmäisessä työpaikassa, mutta onneksi elämän aikana ehtii nähdä monta erilaista työtä ja työpaikkaa, jos niin haluaa.

LAILA: Avoin ja positiivinen lähestymistapa takaa yleensä parhaan lopputuloksen tilanteessa kuin tilanteessa. Omien vahvuuksien ja heikkouksien tiedostaminen on olennainen osa ammatti-identiteetin muototutustumista ja kehittymistä. Itseensä tulee kuitenkin suhtautua leppoisalla mielellä, kaikkea ei tarvitse osata heti. Realistinen lähestymistapa ja hurtti huumori kantavat pitkälle, olipa sitten kyse opettajan työstä tai jostakin muusta. Kannattaa myös muistaa, että koulutuksessa opiskellut asiat eivät aina ole koko totuus.

Sarja päättyy.

Vastaa palautekyselyyn, osallistuneiden kesken arvotaan

SOOL-haalarimerkkejä:
www.sool.fi/soolibooli

Sensori

Jotain sinistä...

David Gilmour:
On an Island,
EMI, 2006.

Pink Floydin keulahahmo **David Gilmour** julkaisi vihdoinkin uutta materiaalia, kun Pink Floydin edellisestä studioalbumista tulee kuluneeksi jo kaksitoista vuotta. Kaikki tietysti odottivat uutta Pink Floyd -levyä, mutta sitä ei tällä kertaa saatu.

Gilmourin uutukainen on kuitenkin hyvin emähtyneen albumeiden kaltainen. Itse asiassa levy voisi hyvinkin olla Pink Floydin. Kaiken lisäksi *On an Island* on loistavilla biiseillä rikastettu albumi. Se jättää varjoonsa kevyesti kaksi viimeisintä Pink Floyd -levyä *A Momentary Lapse of Reason* ja *The Division Bell*.

On an Island alkaa tyypillisesti instrumentaalivedolla *Castellorizon*. Oikeaa biisiä tästä ei kehity ollenkaan, vaan pikemminkin lukuisilla eri kitarasoundeilla vyörytetty äänimaisema, johon sitten toisena tuleva levyn nimiraita *On an Island* loistavasti nivoutuu. *On an Island* on tällä levyllä se biisi, jolle voi huoletta ennustaa pitkää ikää. Erityisesti Gilmourin kitarasoolo tuo mieleen Pink Floydin kulta-ajat. Kyseisellä raidalla on koskettimissa myös emähtyneestä tuttu **Richard Wright**.

Kolmantena tuleva *The Blue* hurmaa sekini seesteisyydellään. Jälleen Pink Floyd on voimakkaasti läsnä tunnelmassa, kun Richard Wright hoitelee stemmalaulantaa kappaleessa.

Ja juuri kun luulit, että nyt Gilmour on akustisvoittoisen balladilevyn, tulee sähkökitaralla ryyditetty, iskevä *Take a Breath*, joka löytää loistavasti rullaavuuksensa kertosaakeessa. *Red Sky at Night* instrumentaali esittelee meille saksofonisti Gilmourin. *This Heaven* kulkee loistavasti aidon bluespoljennon hengessä. Myös Gilmourin laulutapa on tällä levyllä parempi kuin edellisillä Pink Floyd -albumeilla. Laulu on jotenkin kuulaampaa, ja rosoisuus on huomattavasti vähäisempää. Huuto puuttuu.

Gilmour on kypsynyt uutta soololevyään ilmeisen rauhassa. Ja se kuuluu, sillä niin loppuun saakka mietityn olion koko kokonaisuus on. Levyllä huoletta jotain vanhaa, mutta kuitenkin myös jotain uutta. Ja ehdottomasti jotain sinistä.

Levyn päätösraita *Where We Start* vetää albumin yhteen. Gilmour on huoletinut viimeisessä biisissä kaikista muista instrumenteista, paitsi rummuista.

Jos tämä jää Gilmourin viimeiseksi tekeleeksi, eikä enää saada uutta Pink Floydiaakaan, niin ei voi kuin onnitella miestä. Ikämiesten viimeaikaisten soololevyjen sarjassa Gilmour selättää niin **Claptonin** kuin **Knopflerinkin** menneen tullen.

A. Jalla

Nyt kannattaa liittyä jäseneksi

Nyt SOOLin jäseneksi liittyvät saavat ensi lukuvuoden jäsenmaksulla jäsenyyden ja jäsenedut yli vuodeksi eteenpäin, aina 31.8.2007 saakka.

Jäsenyhdistykset

Jäseneksi voi liittyä, kun kuuluu johonkin SOOLin jäsenyhdistykseen. Jäsenyhdistyksen jäseneksi on liityttävä erikseen. Sellaiset opettajaopiskelijat, jotka eivät voi kuulua mihinkään jäsenyhdistykseen, voivat liittyä suoraan SOOLin henkilöjäseniksi.

HELSINKI	OULU
Ebe	Epimeleia
Erikeepperi	Lastarit
Hao	Mukava
Kooma	Ohari
Kopeda	Pedagogian ylioppilaat
Maine	
Peduca	PIETARSAARI
Phenomena	Stubi
SKY	
Tekstiilarit	RAUMA
	Opekas
HÄMEENLINNA	
JAOKK	ROVANIEMI
Oka	Lapikas
	Taika
JOENSUU	
Epsilon	SAVONLINNA
Joraus	Kotex
Kassos	Pedary
Opossumi	Sulo
Poikkeus	
Popsi	TAMPERE
	Itu
JYVÄSKYLÄ	Tamaus
Abakus	
Jano	TURKU
JAOKK	Adaptus
Pedaali	Opex
Pedago	Toraus
Varkaat	
	VAASA
KAJAANI	Övertäjät
Opela	
KOKKOLA	
Chydisco	

käännä! >>>

Hanki SOOLille jäsen ja itsellesi hauska t-paita
Nyt jäsen hankkii jäsenen!

niittaa kiinni tästä

SOOL
maksaa
postimaksun

Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry
Tunnus 5007673

00003 VASTAUSLÄHETYS

yhteistyötä, edunvalvontaa, jäsenetuja
www.sool.fi

Hanki SOOLille jäsen ja itsellesi hauska t-paita

Nyt jäsen hankkii jäsenen!

UUSI JÄSEN SAA:

Kevään ja kesän ajalta jäsenedut kaupan päälle! Siis yhdellä jäsenmaksulla kevät, kesä ja koko seuraava lukuvuosi.

VÄRVÄÄJÄ SAA:

Jäsen-t-paidan. Niitä ei ole muilla – paidan saa vain osallistumalla "jäsen hankkii jäsenen" -kampanjaan!

Uusi jäsen,
käytä nyt
tilaisuus
hyväksesi!

Saat enemmän kuin kohtuullisella 20 eurolla SOOLin jäsenedut yli vuodeksi eteenpäin, aina syyslukukauden 2007 alkuun saakka. Täytä lomake, leikkaa irti, taita ja laita postiin, SOOL maksaa postimaksun. Kun lomake on SOOLissa vastaanotettu, sinulle lähetetään maksutiedot sähköpostitse. Kun olet maksanut jäsenmaksun, jäsenetusi tulevat voimaan ja saat jäsenkortin.

Vanha jäsen, joko opiskelukaverisi on SOOLin jäsen? Tarkista asia ja ryhdy tarvittaessa värväystoimiin, saat lahjaksi ainutlaatuisen SOOL-t-paidan "Jäsen" -painatuksella. Täytä lomakkeen alaosa ja anna lomake uudelle jäsenelle täytettäväksi ja toimitettavaksi lähimpään posti-laatikkoon.

Paidan saa vain tällä lomakkeella ja se lähetetään kampanjan päättymisen jälkeen kesäkuussa, mikäli uusi jäsen on maksanut jäsenmaksunsa ja hänet on voitu kirjata SOOLin jäseneksi. Paidan saaneiden nimet julkaistaan osoitteessa www.sool.fi.

Uusi jäsen täyttää

Jäseneksi liittyminen

Sukunimi: _____
Etunimet: _____
Henkilötunnus: | | | | | - | | | | | _____
Osoite: _____
Postinumero ja -toimipaikka: _____
Puhelin: _____ Email: _____
Opiskelupaikkakunta: _____
Yliopisto/oppilaitos: _____
SOOLin jäsenyhdistys (ainejärjestö): _____

Opiskelen

- lastentarhanopettajaksi luokanopettajaksi aineenopettajaksi
 erityisopettajaksi muu, mikä? _____

Jäsenmaksu, voimassa 31.8.2007 saakka

- 20 € perusmaksu, sisältää Opettaja-lehden ja muut jäsenedut
 30 € perusmaksu + Luokanopettaja-lehti (4 numeroa lukuvuodessa)
 34 € perusmaksu + Lastentarha-lehti (5 numeroa lukuvuodessa)

Jäsenmaksun maksaminen

Kun lomake on SOOLissa vastaanotettu, maksutiedot eli tilinumero ja viitenumero lähetetään minulle sähköpostitse. Osoitetietojani ei saa käyttää mainospostitukseen.

Olen opetus- ja kasvatustieteiden alan opiskelija. _____
Päiväys ja allekirjoitus

Värvääjä täyttää

Lahjapaita vain tällä lomakkeella!

Sukunimi: _____
Etunimet: _____
Jäsennumero (jäsenkortista) tai syntymäaika: _____
Osoite: _____
Postinumero ja -toimipaikka: _____

Paidan malli ja koko

- naisten malli miesten malli
 S M L XL

_____ Päiväys ja allekirjoitus

Kampanja päättyy 31.5.2006. Paidat toimitetaan kampanjan päättymisen jälkeen kesäkuussa 2006, mikäli uusi jäsen on maksanut jäsenmaksunsa ja hänet on voitu kirjata SOOLin jäseneksi. Paidan saaneiden nimet julkaistaan osoitteessa www.sool.fi.

SOOL kannattaa!

Kampanja on voimassa
31.5. saakka.

**AIMO
JALLA**

Vappuaamun sumuiset kadut

Vappu. Otin viuhkan kaapista. Virvoin ja varvoin, kunnes muistin, että sehän kuuluu pääsiäiseen. Tiesin, että tämä olisi viimeinen vappuni opiskelijana. Päätin ottaa siitä kaiken irti. Seuraavana vappuna olisin toivottavasti viranhaltijana jossakin suomalaisessa pikkukaupungissa, missä suunniteltaisiin kouluverkkoon niin ankaria supistuksia, että siitä pitäisi useitakin vappupuheita.

Hain alakerran häkkivarastosta ylioppilaslakin päähäni. Se oli likainen, mutta sopi vielä. Pääni ei ollut siis kasvanut, vaikka joskus tuntui, että se on vähintäänkin voimakkaasti turvoksissa.

Otin varaston naulakosta vanhan sinisen työhaalarin, joka ylläni aina vaihdan renkaat vuosimallin -91 Toyota Corollaani. Haalari näytti alastomalta, päätin kirjoittaa lahheet täyteen viestejä. Kirjoitin seuraavaa: Nurmes. Kuusamo. Terveisiä Terhiltä. Äiti. Mummo. Raskas. Metall. Lakko. Siitä tuli näköinen. Ihastelin omaa luovuuttani.

Menin suorittamaan valtauksen. Valtasin oman lepotuolini. Vein sukat ja kalsarit pyykkikoriin. Istuin tuoliin haalarit päällä ja ylioppilaslakki päässä. Soitin pizzataksin ja tilasin pizzaa. Perhepizzan, että siitä riittäisi vielä seuraavaksikin päiväksi. Mamma mia!

Pizza tuli. Otin kolme pulloa keskiolutta kaapista. Join ja söin. Söin ja join. Kun olin syönyt, toivoin itselleni hauskaa vappua ja oikaisin sängylleni.

Nukahdin. Näin unta merenneidoista ja Ahdin valtakunnasta. Merenneidoilla oli kaikilla Brooke Loganin kasvat. Unissanikin tajusin, että olin katsonut liikaa televisiota. Yritin uida merenneitojen perässä, mutta en koskaan saavuttanut heitä. Lopulta, aivan heräämisen kynnyksellä, huomasin, kuinka Brooke Loganin kasvoilla varustettu merenneito kääntyi minua kohti. Merenneito kysyi:

- Mitä mieltä olette kunta- ja palvelurakennemuutoksesta? Oliko ammatti- korkeakoulujärjestelmän luominen mielestänne virhe?

Häkellyin merenneidon kysymyksistä. En osannut vastata. Haukoisin henkeäni. Nousin hitaasti pintaan. Lopulta heräsin.

Pyyhin hikeä ylioppilaslakin otsanauhan alta. Katsoin kelloa ja tajusin, että olin nukkunut onneni ohi. Kello oli puoli kuusi aamulla. Aurinko paistoi. Oi, miksi nukahdin, miksi nukahdin, kysyin itseltäni ja hakkasin päätäni jääkaapin oveen.

Lähdin lenkille. Puin ylleni tuulipuvun ja ylioppilaslakin. Juoksin pururadan kaksi kertaa ympäri. Yhteensä kymmenen kilometriä. Joitakin väsyneitä, mutta ilmeisen onnellisia vapunviettäjiä tuli minua vastaan. He varmasti ajattelivat, että olin hullu. Mutta en ollut. Minulla oli raikas olo. Näin kaiken kirkkaammin, vaikka lammelta nousi usva.

Tulin kotiin. Pesin itseni. Ajoin parran. Jätin pulisongit. Söin pizzaa ja join tuoremehua. Juuri kun olin saamassa kalsareita jalkaani ovikello soi. Hätäännyin. Vedin farkut pikaisesti jalkaani ja laitoin t-paidan päälle.

Menin ovelle. Katsoin ovisilmästä. En nähnyt ketään. Avasin oven.

Siellä seisoivat Brooke Logan matkalaukun kanssa ja kysyi:

- Olisiko sinulla muutama minuutti aikaa? Haluaisin kysyä sinulta jotakin.
- Mitä vaan, sanoin häkeltyneenä.
- Onko niin, että Suomi ei koskaan liity Natoon, Brooke kysyi.
- En minä tiedä, vastasin.
- Oliko maa todella aluksi autio ja tyhjä, Brooke kysyi seuraavaksi.
- Luulisin, vastasin.
- Aiotko kutsua minut sisälle, Brooke kysyi lopulta ja hymyili.
- Tervetuloa, sanoin hymyillen takaisin.

Matkavakuutus

Riskilaboratorio

Riski, että reissussa rähjäntyy: 87 %

Me tunnemme riskit. Siksi osaamme auttaa sinua välttämään niitä. Matkailun ikävämpiä riskejä pienennät ottamalla matkavakuutuksen. Se vähentää kummasti hajonneen kameran tai kadonneiden tavaroiden aiheuttamaa tunnelman latistumista.

Ifin vakuutuksilla voit muutenkin turvata juuri ne asiat, jotka ovat sinulle itsellesi tärkeimpiä. Laajan turva sisältää matkavakuutuksen reissuillesi, kotivakuutuksen kämppääsi, vakuutuksen autollesi sekä henkilövakuutuksen itsellesi tapaturmien varalta. Jos et vielä tarvitse niitä kaikkia, voit hankkia vakuutukset yksi kerrallaan, kun elämäntilanteesi muuttuu.

Tutustu nuorten vakuutuksiin osoitteessa www.if.fi tai soita 010 515 200. Lisätietoja saat aina myös lähimmästä Ifistä.

Ole huoletta. Me autamme.

www.if.fi Puh. 010 515 200

nr 6934560

Riskilaboratorio on avoin, joka perustuu luottamukselliseen matkailun riskitietä.

Lisätietoja: 010/riskilaboratorio